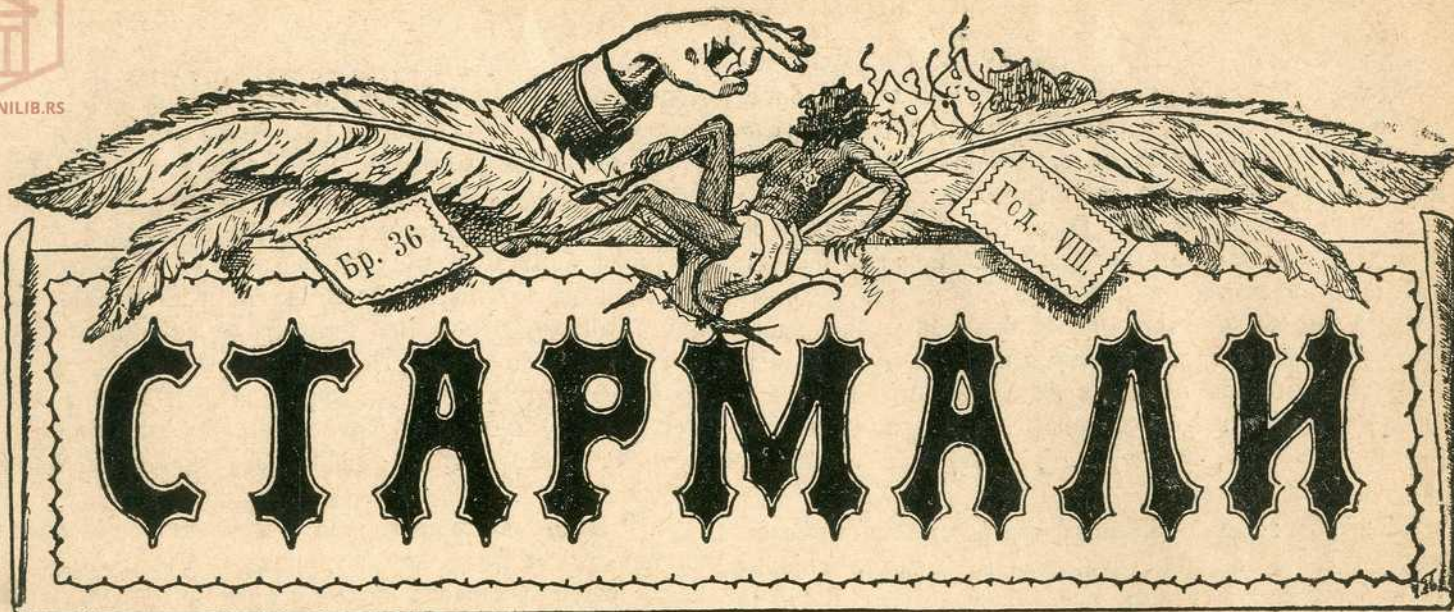

WWW.UNILIB.RS

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

У Новоме Саду 31. децембра 1885.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду; рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шаље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жит.

Старој години.

Ајд' отале, старо лето!
(Мал' не рекох старо псето)
Што нас тако уједе, —
Пуно тешке увреде.

Кад би теби реко хвала!
То би била горка шала.
Истина је гола пага:
Да те желим до сто врага.

Иди, иди брзо, смело,
Иди иди у непело,
Последњи ти куца сат,
Иди, иди у неврат!

Србину си штетна, јадна,
Хладна, црна, мрска, гадна.
Ка' да те је сами враг
Дотерао на наш праг.

Иди, иди, не било те
Ти утворо сакалуда,
Каменом се сваки Србин
На те баца ту и свуда.

Иди, падај стрмоглавце!
Ал шта зборим — невоља ми,
Ниси ни ти толко крива,
Колико смо криви сами.

Дођи, дођи, ново лето,
Не доноси друга дара,

Већ да Срби сами себи
Не задају штете, квара.

Дођи, дођи, ново лето,
Дођи, дођи, па пресуди,
Јесмо л' орли, ил смо први,
Јесмо л' деца, ил смо људи.

Д.

Шетња по свету.

XIII.

У неким ученим књигама, као што је отприлике „Стогодишњак“ и други такви календари, прориче се, да ће године 1886 пропасти свет. По томе дакле идућа година неће по примеру својих претходница затрпати само нашу аутономију, него и Германа, и Тису и читав свет. Читав ће свет нестати, као да га ни било није. Наступиће страшни суд. Нами Србима то не може нимало неправдо бити, јер смо уверени, да ће нам неумитни судија са свог божјега престола праведно судити, што код земаљских судија у погледу наших захтева и права није обичај, али ја то никако не верујем, т. ј. неверујем, да ће пропасти свет.

А не верујем из много разлога.

Прво: да је истина, да ће идуће године пропасти свет, онда будимпештански државни тужилац не би био тако издашан, те не би о католичком божјићу „Заставу,“ а сад о нашем и у очи нове године даривао „Браник“ са преском парницом. Онда га се не би нимало тицала ни слога између Срба и Хрвата, нити да ли се црногорски батаљони крећу. Онда га би му ни у крај памети пало, да цитира српске новинаре пред пороту, јер би се и сам спремао, да изађе пред божју пороту.

Друго: да је истина, да ће идуће године про-

пасти свет, то би се Тиса трудио, да што више добрих дела почини, те да тако измоли милост у бога. Онда се зацело не би усред Шајкашке подигло село Тиса-Калманфалва, којег су становници, како то новине јављају, готово све саме коњокрадице, па им је чак и кнез кажњен лошов. Онда влада не би у опште ни подизала никакве колоније, а и ако би, то би било само за то, да ухвати души места. Тако би из неких наших општина исесила неке попове, адвокате, новинаре и т. д. и сместила их у такву колонију. У таквој колонији били би Јота и Стева Павловић за цело чувени и виђени новинари, а Бурназ би по свој прилици био кнез, ако му т. ј. славу и власт не би преотео г. Вукичевић.

Треће: да је истина, да ће пропасти свет, онда Аустрија не би градила нове пушке, које ће стати нашу монархију на некаких педесет милијуна форината. Јер ако ћемо пропасти, можемо и са старим пушкама. Бар ће нам онда и која мангура остати у џепу још, те кад дођемо на небо, нећемо морати одмах на вересију јести и пити, па данас већ по томе познаду, да смо аустро-угарски држављани.

Четврто — али на што да ређам даље? Довољно је и то, што сам до сад навео, па да свако увиди, да није истина, да ће свет пропасти. Земљи ће то богме криво бити, јер јој је тешко, да држи Мрашу, Гарашанина, Германа, и друге, који су јој додијали, али кад се ми живи створови морамо тешити, нек се и она теши, нек и она са резигнацијом прими нову годину, која је неће ослободити терета, као што је ни прошле нису.

И тако пам нова година неће ништа ново донети. Неће ништа ново бити све и да дође смак света, јер и тако пропадамо. Неће ништа ново бити, ако нам чак и азијатска колера преко Трста у походе дође, јер нас наше домаће колере и тако одавно једу и сатиру. Неће ништа ново бити ни ако државни тужилац сваког дана бар по једанпут дигне преску парницу против српских новина. Неће никакво чудо бити ако се услед тога претвори Вац уједаред од мађарске вароши у чисто српско место. Неће ништа ново бити ако се пријаве сопственици оних марвених пасоша, што леже код врпачке полиције, јер се и тако зна, чији су, т. ј. ко би могао с истима слободно путовати од вашара до вашара.

И тако нам нова година неће ништа ново донети, па пам то не може ни „Стармали.“ Али „Стармали“ може повом и здравом шалом и иронијом шибати старе мане, старе грехе и окореле грешнике. А да би могао ту своју задаћу што успешније вршити, за то је за њега неопходно нужна новост једна. Нужно му је, да стари дужници намире свој дуг, па да после заједно са другим новим претплатницима пошаљу нову претплату. Таква би га новост о репила и уздигла, те би својим читаоцима могао све више и све лепших новости доносити.

У то име нека је и дужницима и недужницима, и старим и новим претплатницима сретно ново лето! . . .

Милисав.

ПОДЛИСТАК.

Чика-Радино страданије!

Чика Рада је био у селу Ш. кнез. Био вам је то човек мали па дебео. Браде није имао, но зато је имао две, три, длаке бркова, које су већ проседе и као чекиње оштре биле. Кад га видиш издалека, не знаш у први мах ко је, мислиш, да се некакво буре ваља; но кад ти се већ приближи, одмах познаш, да је то јунак ове приповетке — наш чика Рада.

Није вам то био кидиш. Ципеле му беху искривљене, а штикле тако искривљене, да је на лубу ишао. Но то чика Раду није ништа женирало, шта више, кад би се у друштву мало угрејао — весел би узвикнуо: „сви писари на сари, само кнез на лубу!“

Но од неко доба си могао видети код чика Раде, велику промену. Ципеле нове, навиксане, све се светле, да се можеш огледати у њима! Место искривљених лактова — видиш сада лепе, нове хаљине. Бркови уфитиљени, и место, да су још већма седи, они се прче као у момчића.

Једном речи, чика Рада вам је био човек на свом месту — прави штуцер.

Знам, да ће те се сви запитати: Одкуд та промена у чика Раде? И то ћу вам рећи, само ме слушајте паљиво.

„Пре две недеље дана, доселила се у Ш. нека богата удовица, Јеца Поповићева, са својом ћерком Милицом.“ Ето то је сав узрок чика-радиној промени!

Сваки дан су стизали преко плајаша (сеоски пандур) од чика Раде поклони и пукети, које је госпођа Поповићка, лено примала.

Једног дана добије он позив, од Поповићкине служавке, да изволи доћи на ручак. Томе се позиву он врло обрадова. Извади банку и даде је служавци:

Ево ти ово место трингелта. Кажу госпођи и госпођици, да се врло срећним налазим, и да ћу доћи.

Служавка се захвали, и оде.

Кад је већ требало да се полази, обуче се у свечано одело, које је пре неколико дана у вароши на веру узо' — и пође гђи Поповићки, која га врло љубазно дочека.

На ручку је био и Никола Петровић — општински писар, који је госте са својим вицеима забављао. После ручка је свирала Милица на гласовиру, а чика Рада ју је пратио, са својим умилним гласом.

Никола је одмах спазио на чика Рада, да он нешто љубазно баца погледе на Милицу. То је исто спазио и чика Рада на Николи; још је спазио и то, да Милица радије гледи Николу, нег' њега. С тога хтеде Николу, да избије из седла, и тиме, што ће сад још фешији бити. На коњу ће сваки дан поред Милицине куће јахати, биће галантан и т. д.

Пред вече се опрости од гђе Поповићке, и одмах оде у оближњу варош, те купи на веру, сву оправу за коња.

Сутра дан, кад је Милица гледала кроз прозор, види неког коњаника. Не знаш ко је бешњи, коњ ил' коњаник. Коњаник се забечио у седлу, а коњ све везе. Но одмах за тим види Милица, да је то наш јунак — чика Рада.

Кад је дошао чика Рада, на спрам Милице, усправио се у седлу као укуван, а коњ му све поиграва, као шарац Краљевића Марка.

Баш кад хтеде Милици, да салутира, и кад се најсрећнијим осећао, догоди му се неки малер.

Наједаред истрча из Николине авлије, његов ловачки

Ђира. Даклем у једноме се слажу и „Застава“ и „Браник“ и „Наше Доба.“

Спира. А у чему то?

Ђира. Сви пр знају да у крајњој невољи сме народ и краљу дати пасош.

Спира. А у чему се разликују?

Ђира. „Застава“ (а и „Стармали“) мисле да је у Србији сад већ крајна невоља. „Браник“ мисли да још није, — а „Наше Доба“ држи да никад неће ни бити.

Ђира. У Београду излазиће нов шаљив лист. Јеси ли чуо?

Спира. А како ће се звати?

Ђира. „Баук.“

Спира. А зашто „Баук“ ???

Ђира. Прво за то што ће га Виделовци уређивати, и друго зато, да у публику уђе стра, па да се што већма претплаћује.

П у с л и ц е.

×. „Турски Марод“ јавља да Анђелић овога целог месеца неће нићи никуд на пут. [То је сасвим природно. Сад су сви путови (од снега) б е л и, —

кер гаров, те онако из ненада, са великим урликом, нападне на коња.

Чика-Радин коњ, није се таком нападају надао, устукну напред, те се диже на две ноге, а мој чика Рада онако свечано паде на леђа. Па још и бож' помози, да је на том остало, али сад се гаров мане коња, па навали на чика Раду. Сад је било повуци, потегни, док напослетку не истрча Никола, — те са великом пратљачом не отера гарова, и чика Раду од беде спасе.

Сав овај приказ гледаху околостојећи са врло великим смејом, и кад је чика Рада подигао се, био је сав издрпан. Чакшире на колени пукле. По фрака му одно гаров, а пола му још остало на капуту, као какав украс. Цилиндер до носа натучен. Ногу угануо и т. д.

Сто ти засерака твојих, и теби и твоје гарову. Зар га ниси могао везати, те не би овако чудо начинио. Та то је све твоје масло, ал' чекај само, осветићу се ја теби већ.

Та везао сам ја њега чика Радо, него се он откино. Та сад што му драго. Сад што је ту је! Него, синовче, како ћу кући? Не могу да макнем једном ногом.

Лако је томе помоћи!

Па како мислиш?

Па на таљиге?

А то већ нећу.

Друкчије не иде.

А ти иди, и дотерај их.

Никола отрчи кући — и ево ти га наједаред с' таљигама.

Сад попеше чика Раду на таљиге, који је као какво центашко свинче у таљигама изгледао, и однесоше га полагао кући.

Чика Раду је та једна шетња скупо стала. Читаву недељу дана је одлежао у кревету. Лечник му је сваки

па које навикнут само ц р п и м путем нић, томе се сад не мили путовање.]

— У Босни је забрањено малим школама, да се називају именом српским. Па и на што! Кад је баш та забрапа на јвећа српска школа.

□. У Србији је за време овога рата тако строга цензура била, да су и самога цензора ц р в е н и м плајвазом превукли.

×. Е, сад (о божићу) већ би имало смисла, кад би г. Руварац рекао г. Срећковићу: Панте-ли-ли-ли јо, или т а к о ?

□. Даклем разбојницима бугарским краљ је Милан дао амнестију. Разбојника је било толико, да се сва милост краљева на њи изтрошила. Српски ће синови и даље чамити по казаматима. Но и то је нека милост, бар оданде не виде шта се са народом ради.

П р о б а п е р а.

CLXV.

Шта је то што човек

Не може да сноси?

Та људи иду гладни]

И голи и боси.

дан долазио — и он се зарекао да неће више никад јахати, те је одмах чим је оздравио продао коња и сву опрему.

Једно после подне, пошао је Милици. Кад је стигао тамо, затече Николу писара, и неколико Милицини другарица.

Помоз Бог!

А где чика Раде! Зар сте оздравили?

Данас сам први пут изашао на поље, те сам дошао, да вас посетим. Па како је данас красив дан, а и ми смо се лепо искупили; ја би вам нешто предложио!

А шта то, а шта?

Да идемо у шуму.

Врло добро — рече Никола. То ће бити и за вас здраво.

Е па кад је тако, а оно нек се иде, рече сад и гђа Поповићка.

Па како ћемо, пешке, ил' на коли? запита Милица. Пешке, пешке!

Сви се сад спреме за пут, и у веселом разговору, стигну до шуме. Сад сви седну и доручкују, па онда започну игре.

Играли се цело после подне. А на завршетку играше се жмуре.

Никола је и опет све смишљао, како да насади чика Раду, и све је чинио, док није чика Рада постао жмура. Чика Рада жмура! викаше сви.

Он је поносно стајао, док му не свезаше очи.

Е сад на посао! рече Никола и потрчи, а сви остали за њим. Девојке су чика Раду гурале, турале, а он се већ сав ознојио, вијајући их, а никако да их ухвати.

Сиромачика Рада, никако да се опрости беде. Ево

За другога ору,
За другога сеју;
И цепају дрва
Да се други греју.

Зпају ћутећ' испит'
Много горких чаша.
Само им не рец'те:
То је срећа ваша!

CLXVI.

Блажени.

„Блажени ништи духом,
Блажени, још те како,
Блажени здраво јако,
Јер „њихово је“ тамо
На небу горе „царство,
А овде доле често је
Њихово — министарство.

Г — Д — Н.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

Мој мали Која (у четвртој је години) већ прилично говори и иначе речи не изврће, али с њега никад друкчије не зове него увек каже: кнез. — Зашто је њему лакше казати кнез него снег, то не знам. Али ономад дође к мени наш сеоски начелник; у соби се десио и Која. Мати му рече: пољуби у руку овог чика, то је господин кнез. Која послушан као увек, пољуби га у руку, па онда окренувши се матери, рече: Није лада н.

К Р.

ухватите ме — рече Никола и стане, на спрам једног подебелог раста.

Шта мислиш нећу, — викне чика Рада, и потрчи управо одакле је глас допирао.

Кад је дотрчао био већ близу Николе; он се измакне, а чика Рада се лупи о раст тако јако, да је сво своје благоносије одерао, а беле чакшире озеленио.

Девојке прснуше у смеј, а највише Никола, који при-трчи да га прихвати.

Ао хуљо једна! И опет ја через тебе страда. Та ти си мени већ давно скривио.

Немојте се једити чика Радо. Опростите ја нисам ни мислио на тако што.

Хајд' што му драго. Играли смо се. Можда ниси хтео. Само кад год си ти ту, ја увек морам неки малер имати.

Да се иде кући, рекне гђа Поповићка. И пошто су се мало приватили крену се сви весели кући; само чика Рада је био нешто невесео, и држао се за своје одерано благоносије, и тужно је гледао, у своје некад беле, а сада зеленкасте чакшире.

Кад су изашли из шуме, пружала се једна врло велика бара, управо до села, а у њој је био општински чун.

Никола изађе пред друштво и рече:

Ја мислим, да би боље било, да седнемо у чун и да се до села довеземо. Нећемо бар ноге морити.

Девојке се изпочетка устезаше.

Али ако се изврће чун, а ми се подавимо — рече Милица шалећи се.

Небојте се, ја умет добро крмапити, а чика Рада веслати. Јелте чика Радо?

Чика Ради није било по вољи та вожња, али, да се не осрамоти одобраваше Николи.

Лежећи изјутра у постељи отац извукао из хрпе књига на столу крај себе једну те чита. Крај ногу ваљуска му се синчић од четири године те ће рећи: „Тата! Дај мени те твоје књиге“. На то ће тата: „Синко, док тата остари онда ће све татине књиге бити твоје, а сад је још рано за тебе“. Дијете ућута за једно пет минута пак ће гледајући тату како даље чита, опет запитати: „Тата! Јеси ли већ остарио?“.

(„С. Л.“)

Мали Пајица пао, па се ударио у лакат; дође у собу плачући, а чика-Арса га запита: „Шта ти је Пајице, што плачеш?“ А Пајица ће кроз плач: „Та тако сам се ударио, да мал нисам пребио језик“.

Једном запита Пајица своју тетку-Анку, како јој се тата зове; тетка-Анка му одговори: Канарица; а Паја ће на то: „А како јој је презиме?“

Кад се мој мали комшија Ика први дап дуова вратио из цркве, куда га је отац водио, онда га запита мати: како је било у цркви?

— Сви смо били неваљали, — одговори Ика.

— Е да!!

— Јесте, јесте. Сви смо морали клечати.

Сад се девојке охрабрише, и седоше у чун, а Никола и чика Рада, даду се на посао.

Кад се већ прилично од обале одмакли били, окрене се Милица, да каже нешто матери, али наједанпут испусти сунцобран у бару.

Девојке цикнуше. А сунцобран пливаше мирно, управо чика Ради.

Чика Рада као прави џентлмен, остави весло, и саже се, да дохвати миличин сунцобран, али на његову несрећу превали равнотежу, те онако јуначки стрмекну у воду. Но гле чуда, капут му се закачи за један клин од чамца, а он се поче праћакати, као какав ухваћени сом.

Девојке се испочетка смејаше, али кад видеше, да је глава чика Ради, сасвим у води, и да их овај праћакатује се полива, почеше цикаги.

Никола који је био чак на другом крају чамца, а тешком муком дође до чика Раде, и извуче га напоље заједно са миличиним сунцобраном. Чика Рада је од страха био сав блед.

Видители чика Радо, да се ја нисам сад ту десио, било би по вас врло хрђаво.

Синовче, сад видим, да си ми прави пријатељ, и ја ти праштам све, што си ми до сад скривио.

Међутим изиђу на обалу, и мокра дружина се крене кући.

* * *

После оног догађаја, није више чика Рада к' Милицу ишао — стидео се. Као што сам вам реко, мамо се и јашења. Један дан после ручка, баш је писао Милицу „либсбриф.“ Кад је готов био, закуца неко на врати. Оде к' прозору, и кроз завесу опази, мајстор Кузмана-шнајдера који је дошао чика Ради по дуг.

Добро ће бити, да се чиним и невешт — рече чика

Из посмрчади Мирце Схафија.

Кад постаде државица
Кипикапафа,
Не имаде више, само
Два параграфа.

У држави кипикафској
Лозинке су две:
Народ вели: Сви за краља! (§. I)
А краљ: Ја за све! (§. II)

Тад филозов један шапну,
Здраво стар и сед:
„То је лепо, — ал мени се
Не допада ред.“

Оно друго нек је прво, —
Биће финије,
Природније, поштеније
И — јефтиније.

Не знам јесу л' обесили
Тог филозофа.
Ал ни инде баш га не би
Дигли за грофа.

Теорија и пракса.

У суботичком листу „Bácskai Ellenör“ (бр. 53.)
има један чланак под насловом „A magyarok és

a szerbek,“ где се са најидеалнијом теоријом при-
дикује слога између Срба и Маџара. „Нема — вели
— у Угарској свесна Србина који не би увиђао да
су му Маџари прави и најискренији пријатељи, на то
Маџаре упућује њихов племенит и витешки карактер,
— и т. д. Тако пише Србин (Vujics Tivadar) у ма-
џарском листу. Милина је читати ту дивну теорију.

Али —

Проклето „али!“

Али иза те српске теорије долази маџарска
пракса. У том истом броју, таки иза овог чланка до-
лази други чланак са насловом: A bácskai hely-
pevek magyarsitása,“ којем је три у оку, што
у Бачкој има села са српским именима. Доле са
„Петровим Селом“, нека од сад буде „Peter-
réve.“ Доле са „Госпођинцима“, нека од сад
буде „Boldogasszonyfalva“ и т. д.

Ето нашем Тивадару (Божидару) нова доказа,
колико је у Угарској разлика између српске теорије
и маџарске праксе.

Жалим.

Жалим — али природни се
Закон не мења.
Добра плода не мож' бити
Од зла Се(ј)мена.

Палилулац.

Рада, а мајстор Кузман, мислећи, да чика Рада, није код
куће, оде.

Сад му сијну нека мисао, да га мајстор Кузман може
код Милице потражити — јер зна, да он тамо често одлази.
Брзо му напише и писмо, да га причека још за неко време.

Кад је готов био, савије оба писма, и преда их пла-
јашу, те му рече:

Ово писмо у десној руци, однећеш кући гђе Попо-
вићке и предаћеш гђици Милици.

Разумеш?

Разумем.

А ово опет у левој руци, носи мајстор Кузману-шнај-
деру. Подај ил' њему, ил' његовој жени. Пази да не по-
грешиш. Знаш ли?

Знам — рече плајаш, и оде.

Ишао је путем мирно, али кад дође на спрам николине
куће, истрчи и навали на њега, николин гаров, што је и
чика Раду напао био.

Плајаш севивши се чика-радиног страданија, побоји
се, да се то исто и с њиме не догоди, потрчи, и запе за
клубу што је пред кућом била — те падне, и пружи се
колики је дуг на земљу, а писма испусти.

Гаров сад поново на њега нападне, но он се сети
своје подебеле батине, те које батином, које опет капом,
гарова сретно отера, и себе обезбеди.

Кад је гарова отерао био, први му је посао био да
потражи писма, и нашао их је чак код треће куће. Јест'
ал' сад које је било у десној, а које у левој руци? Никако
није могао да погоди.

На срећу, па како било, рече, и узне једно у десну,
а друго у леву руку.

Пошто је стигао кући миличиној, преда Милици пи-
смо, које је било у десној руци. И пожуре се мајстор Ку-

зману — те и њему преда писмо из леве руке, а затим
се врати кући.

*

Кад је Милица добила писмо, одмах позна чика Ра-
дин рукопис. Дозове матер, и поче јој читати.

Драги мој мајстор Кузмане!

Немој ништо да се шалиш, те да ми поквариш
прилику. Што ме једнако тражиш? Платићу ти, човече!
Претрпи се још неколико дана, видиш ја би хтео да се
женим, и узео би Милицу, која се сад скоро у село досе-
лила. Девојка има и новаца! Ако сретно испадне, платићу
ти двоструко. Позваћу те и у сватове, да ми будеш му-
стулумџија! Платићу и оним халама у вароши, што хоће-
ду, да ме вендују, нек се зајазе већ једном. Претрпи се
brate Кузмане још мало, ја мислим све ће добро испасти.

Твој дужник Рада.

Кад је Милица писмо прочитала, прснула је у смеј.
То је забуна! То је писмо намењено, мајстор Кузма-
ну — снајдеру.

Милица је отрчала и однела писмо, да га Николи и
другарицама прочита.

*

Мајстор Кузман, кад је примио писмо, дуго је бечио
очи на њега, али све за бадава није могао, да га разуме.
Кузманово писмо је гласило:

Дивна вило, — Богињо срца мога!

Твоје бело лице, коса црпа и стас вити, учинише ме
веома позорним. Погледи твојих црних очију устремише
ме, и — аморовом стрелом — ранише срце ми! Ох како
би срећан био, кад би те могао својом назвати! Како би
се срећним осећао, кад би ми била и поверена, да ти бу-
дем, чувар и бранитељ твој у животу!

Глас из Загреба.

Српски клуб у Загребу имао је лепу намеру, да се цео фотографира у једном таблоу. Али му се жалибоже та његова намера разбила о један „камен претиканија“ : ко да дође у среду свију њих? Немогаше ту да се сагласе и сложе. Јер ако је по старешинству, то „иде Суботића.“ Али по господству опет, патрило би то место Кушевића; по ауторитету пак Ђурђевића; по вредности Ђурковића; по виспренности Медаковића; по чину Миковића или Николића; по лепоти Вацког; а по личној бравури Дедовића или Рашића. Те зато ето већемо ни имати тога весеља, да са том сликом вредних заступника наших украсимо своје галерије.

Кузман.

Из Сомбора.

Неки господин Силард (по имену би многи држали да није Србин) вели ових 5 последњих недеља, да је читаоница у Сомбору сада рајтшул постала (ово зато, што су кандидати његове партаје једногласно приликом обнове часништва пропали), те зато и не иде више горе у читаоницу, него испод ове доле у рештаурацији чита новине. —

Боже мој! Ми прости чланови читаонице не можемо да се довољно начудимо такој госпоночкој логици, јер је нама познато, да су до сада јахачи увек горе били, а коњи доле. —

* * *

Завршетак је гласио:

Па душо моја склони се, ја ћу те узети. Као што видиш нисам ни ружан; шта ми фали? Имам пуну авлију кокошака и патака! Имам и два шљивика. Шљива и ракије ће бити доста! Ја те вољем, воли и ти мене, па ће све добро бити. Остајем твој до гроба љубећи те

Чика Рада кнез.

Но ово је белај на моју главу. Као да му је почетак буди бог с' нама, сотона диктир'о. Свршетак још и које како разумем, ал почетак баш ништа.

Ха! Да не буде то писмо за моју жену написано! Тако ће нешто и бити.

А, чекај чика Радо, наместиће теби мајстор Кузман већ под главу. Узо шешир, и оде управо чика Ради.

Шта је то Радо, какво је ово писмо од тебе? Шта ти имаш поста са мојом женом? Ха!

С каквом женом? То сам ја теби писао.

Та шта мени. Јесам ли ја „Вела вила?“

Каква вила? Дај овамо брзо да видим.

Кузман му пружи писмо.

Чика Рада поче читати.

Хеј наопако, сад сам пропао. Та ја сам то писмо Милице писао, а теби сам оно што је у Милице. Плајаш је свему томе крив рече чика Рада љутито.

Кад се Кузман уверио, да се то писмо њега не тиче, оде кући, и остави чика Раду да се мало изљути.

* * *

Чика Рада је легао на диван. У љутини није знао шта ће, кад је чуо од плајаша да је због николиног гарова писма пореметио. Напослетку љутио се и на самог себе.

Наједанпут закуца неко на врата. Слободно.

Љубав.

Љубав није земске ђуди, —
То, земаљче, знај.
Кога стигне том досуди:
Пако — или рај.

Нећу још.

Један гимназиста из четвртог раздера дође у трафику и купи паклицу дувана.

Трафичар. Зар ћеш већ да пушиш?!

Њак. Нећу још; него после подне, кад изиђем из школе

Двобој.

Драги пријатељу!

Молим те, да ми позајмиш твој револвер. Нека беда наврзла се на ме, — изазива ме већ два дана. Ја се не дам кињити. Борба је на живот или на смрт. — И ти би у оваком положају то исто учинио.

твој Исидор.

(Други дан)

Драги пријатељу!

Хвала ти на револверу! Заиста ми је дивну услугу

Унутра уђе миличина служавка, и преда му неко писмо.

Чика Рада га дркћућом руком прими, и са великим га страхом отвори, и поче читати:

Господине!

Из вашег писма видим, да није намењено нама, већ Кузману пинајдеру. У њему сте се доста гадно изразили. Но све на страну, нећу да вам пребацујем; ми вам праштамо! Само ћу вам рећи, да се манете љубави, која вам ни мало на част не служи; и да нас у будуће поштедите од ваших посета.

Остајем.

Јеца Поповића.

Милица је за мене сасвим изгубљена и то све због тог проклетог николиног гарова — рече чика Рада кроз плач. И узе шешир те оде мало, да се прође — не би ли му како туга одуминула.

*

После две недеље дана, били су у Ш. велики сватови. Никола је добио место за бележњак, и испросио је руку миличину.

У сватови је учествовао, погодите ко?

Чика Рада! Па још да видите како је био вес'о и добре воље. Наздравио је младенцима, и пожелио срећу и дуг живот. А за тим је приповедио сватовима свој догађај, и — како је оно Кузманово писмо у руке Милице дошло.

Кад је испричао, сви му се свати смејаше, а за тим се заори из дубине срећних и веселих срдаца: „Многа ја љета.“

Нови Сад Јула, 1885.

В. Т.

Учтиво. Она беда о којој сам ти писао, — то је била глад. Твој сам респондер заложив и тако сам непријатеља победио. твој Исидор.

Неспоразум.

Барон (своме слуги). Ја не знам, Мартине, шта је то, што се моје цигаре сад тако брзо троше. Ја већ морам да мислим. . . .

Слуга. Господине бароне, — ви се добро сећате, кад сам дошао к вама у службу, да сам пре свега питао: да ли смем пушити. А ви сте на то одговорили: смеш, али само не пред-а-мном.

Барон. Али за име света, ја нисам мислио да моје цигаре пушиш.

Слуга. А да шта сте мислили. Та ако ћу своје цигаре пушити, онда нећу вас питати.

У Хотелу.

— Како вам се допада мој Хотел.

— По, но, — не би ништа замерео, само да нисте нешто заборавили.

— А шта?

— Заборавили сте бувама и стеницама мегути брњицу на уста.

Суревњивост — небеска и земска.

Дигни очи к небу, шта ћеш тамо наћи?

Једна звезда хоће другу да надзрачи.

Обазри се доле, шта ћеш овде наћи?

Једна „звезда“ хоће другу да — помрачи.

(F.)

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ.

Прво у стихови:

Ново лето дошло па нас пита
Имамо ли у српству кредита;
Ново лето пита Стармалнике —
Стармалници своје претплатнике.

Ако с није свет тумбе преврн'о
Па од белог постануло црно, —
Ако с' правда још на земљи штима,
Ако ј' Герман јоште мрзак свима, —
Ако Србин правим путем шеће
И не иде куд га Тиса креће, —
Ако небо није у ад пало,
Ни „Видело“ сунца прогутало, —
Ако с' иште не побег-детића
Да осраме Вука Бранковића, —
Ако гусле ваља још да гуде
Да се троми од-а сна пробуде, —
Ако шала јоште нешто вреди
Кад истина лежи јој у среди, —
Ако ј' тако — ни бриге нас није,
Наш ће барјак јоште да се вије.

Јесте тако, — видлисмо, па знамо.

Јесте тако, — у то се уздамо.

Ново лето иде с нови дари,

А „Стармали“ остаће вам стари.

Сад долази проза.

Предплата је увек спадала у прозу, зато и не можемо да је у стихове сложимо, већ ако би рекли: Ал та проза
кола воза.

Даклем чујте, верни наши. Кола наша стоје спремна и пуна свега онога што се од „Стармалог“ може очекивати. Досад је било: повуци, потегни. Али сад ваља тако повући, да се можемо утркивати, да можемо стићи и обићи многе стране листове, који путем шале траже Ханаан истине. А то стоји само до припреге. — до предплате.

Цена је „Стармалом“ на годину 4 фр. на по год. 2. фр., на три месеца 1 фр. (За стране земље 10—5—2½ динара).

Скупљачима предплатника уз нашу захвалу дајемо врло радо за њихов труд 10% од скупљеног новца.

Уредништво и издаваштво „Стармалог“.

Одговори уредништва.

С. Л. Л. Ова друга два сонета не налазимо да је потребно штампати.

„Кад ми срце...“ Песму би ову штампали, кад би бар мало хумора у њој било, поред других добрих страна. Оно што сте за „Јавор“ обећали, молим вас да не шаљете нама, него управо уреднику „Јавора“ у Нови Сад.

Новије књиге и листови,

које уредништво добија у замену.

„Стражилово.“ Лист за забаву, поуку и књижевност — излази поново. Уредник му је сад Јован Грчић. Цена, рок и место где излази, све остаје по старом.

Мађионичар, друштвени забављач с помоћу карата, рачуна, физике, хемије и хитрије руку. Издање српске књижевне браће М. Поповића у Новоме Саду. 18 '6. Цена је 50 новчића.

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1886.

УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ДВАНАЕСТА

Цена 50 новч. или 1 динар.

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац, добија комад по 33 новч. Наручбине ваља упућивати издавалац-штампарији А. Пајевића у Н. Саду.

ТАКО ИСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИТ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРОСТУ 1886.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Пре-продавци добију за готов новац комад по 12 новч.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

ОГЛАСИ.

Поштованим читаоцима!

Ново! Ново! Ново!**МОДЕРНО! ЛИЈЕПО! ЕЛЕГАНТНО!**

Прва и највећа творница женских јакна, која је на бечкој свијетској изложби због солидности и елеганције фасона награђена — произвађа париске женске јакне. Моје, од најфиније зефирске вуне направљене париске женске јакне — јесу најљепша и најфинија ношња за сваку госпоњу у кући, на улици, шеталишту и итд. Пристају изванредно лијепо уз тјело, те су исто тако дуготрајне, као елегантне и модерне, као што их горња слика показује.

Услед огромног промета на све стране свијета — могуће ми је те најновије и париске женске јакне по ванредној ниској цијени

3 Фор. 80 нов.

а од најфиније и најбоље врсте по 5 фор. продавати. Нека дакле, свака госпоња, која жели лијепо, елегантну париску јакну имати, која је и за зиму и прољеће веома практична, што скорије поручи; јер ће се услед силне тражбине за најкраће вријеме цијело складиште распачати.

Једино и саме праве врсте париских женских јакна могу се добити у складишту творнице париских женских јакна **Антон Ганза, Беч (Anton Gans, Kolonitzgasse Nr. 8.)** — Молимо приликом наруџбина за тачну мјеру а шаље се за **Wien III. поузећем (Nachnahme.)**

Конкуренција швиндлу, који се тера са продајом ПОКРОВАЦА ЗА КОЊЕ!

Једна већ 50 година постојећа ц. кр. вл. одобрена ФАБРИКА ЗА ПОКРОВЦЕ И ЋЕВЕТА

опуномоћила ме је, да би могао с успехом конкурисати, и поверила свој фабрикат, који је солидан и ваљан и који се састоји у

ПОКРОВЦИМА ЗА КОЊЕ

од данас

по фор. 1.60 од комада**велики, дебели, широки и трајни ПОКРОВАЦА на продају.**

Ти покровци су 190 см. дуги и 130 см. широки, испревлачени разнобојним пругама, а дебели су као даска па су с тога гавредно трајни. Наручује се или за готово или за поштанску наплату (Nachnahme). Дневно се ра-
зашиљу ови покровци у све крајеве светске и свугде се врло добро допадају, већ и с тога, што се и као креветни покривачи могу употребити и што су пре двапут више коштали него сад. Адреса:

Exportwaarenhaus L. Kon,**WIEN, II., Lichtenauergasse 9.**

Обраћамо пажњу на атресу.

Најлепши свечани поклон за женски свет!**ЕЛЕГАНТНО!****ПО****НАЈНОВИЈОЈ****МОДИ!****ЈЕФТИНО!****НАЈНОВИЈЕ,****најлепше и нај-****елегантније су****за сваку госпу****моје из****1. БЕЧКЕ ФАБРИКЕ МАРАМА****БЕЧКЕ****БЕЧКЕ****МАРАМЕ ЗА ГЛАВУ****ОГРТАЊЕ МАРАМЕ****— по фор. 1. —****— по фор. 1.80 —**

у најдивнијим бојама, као: бордо, гранат, жандарм, белх, плаветних, сивастих, драпеских, шотских, турских, првених, мрких, жутих, крем, тебетхоф, црних итд. итд. од 60 најфинијих врста. — Ове су мараме

најлепша и најелегантнија ношња за сваку госпу, за кућу, улицу, шетњу, играчке, концерте итд. итд. зими и у пролеће.

Нека се свака госпа пожури

да одмах наручи ове лепе мараме за главу и огртање, јер, како силне наруџбине долазе, за кратко ће се време распачати.

Једино и то у правој каквоћи могу се се добити ли у Бечу у експорт-трговини мараме

WIEN, III. KOLONITZGASSE Nr. 8.

Новци се шаљу у готову или уноточ (per Nachnahme.)

Чудо од трговине!**Лепо! топло! фино! јефтини!****ЧУВАЈУ ПРОТИВ ВЛАГЕ И ЗИМЕ!**

јесу моји мушки капуту од прве Бечке фабрике зготовљени

МУШКИ ЗИМСКИ КАПУТИ

још досад непостојаној, невероватно јефтиној цени комад по

1 фор. 80 новч.

Моји мушки зимски капуту јесу препоручени као најтоплији, поред тога најомиљеније одело, јер оно одржава телу топлоту, чува од зиме, стоје за свако тело, изванредно су практични и комотни, и обраћају због лепоте и јефтиноће општу пажњу.

12.000 комада досад је продано.

Нека сваки, који леп, добар и топал капут жели одма наручи, јер због многобројни наруџбина биће стовариште за најкраће време исцрпљено.

3-3

Овака роба једино се може добити код:

Wiener Commissions- und Export-Geschäft**Wien, III., Matthäusgasse 5/5.**

За наруџбине довољан је назначај, је ли велик, средњи или мали. Пошиљак у натовч или за готовину.